

Havas Kató: A hegedűjáték új megközelítése

A *Lámpaláz* után új könyve jelent meg Havas Katónak magyar fordításban. Így is összefoglalhatnám röviden, egy mondatban írásom lényegét. Az előző könyvének megjelenése kapcsán már olvashattak az írónról e lapban, tehát úgy is mondhatnám, régi ismerősről van szó. Akik olvasták a *Lámpaláz*-t, már ismerhetik Havas Kató stílusát, gondolkodásmódját. Ez a könyv sem fog csalódást okozni nekik.

Bár *A hegedűjáték új megközelítése* először 1961-ben jelent meg, aktualitásából mit sem veszített. Értékét mi sem bizonyítja jobban, minthogy maga Yehudi Menuhin írt hozzá előszót, melyben kiemeli az új megközelítés eredetiségét. Maga Havas Kató így ír saját könyvéről: „[...] a hegedűjáték e könyvben részletesen kifejtett technikája nem tekinthető valami teljesen újnak, „forradalminak [...] Több fontos alapelem a múlt általam nagyra becsült mestereitől származik. Amit én állítok nem más, minthogy ezek az elemek hosszú tapasztalat során új formába, egy működő rendszerre olvadtak össze, amelyre talán véletlenül, vagy csak részben érintve már mások is rátaláltak előttem, de tudomásom szerint még soha senki sem jutatta ezt kifejezésre.” Ne úgy kezdünk tehát neki a könyv olvasásának, hogy valami soha sem hallott titkos recepttel ismerkedünk majd meg. Sokan talán a homlokukra fognak csapni, hogy „Ez az, én is pont így gondolom, játszom, vagy éppen tanítom.” A könyv értéke éppen abban rejlik, hogy ezeket a kósza gondolatokat, megérzéseket szépen rendszerbe rakva, gondosan kifejtve találhatjuk meg, illusztrációkkal kiegészítve.

„Ez a megközelítés bizonyos alapvető műveletek lenyűgöző logikája által az *egyensúly* gondolatán alapszik, nem az erőén. Nincsenek a mai értelemben vett mechanikus ujjgyakorlatok. A gyakorla-

tok lényege nem az erősítés folyamata, hanem a megfelelő egyensúly megtalálásán keresztül minden tudatos izommunka – kivéve egyet [...] – kiküszöbölése. Ily módon tudjuk felszabadítani a tudatot azon lehetetlen feladat alól, hogy két

vonóhúzási technikákra is, bár nézete igencsak újnak mondható ezen a téren. „[...] valójában azzal a megközelítéssel, hogy a figyelem teljes egészében a bal kézre irányul, nem is beszélhetünk „vonóhúzási technikáról”, mint olyanról.

Csak zene létezik, amit a bal kéz kontrollál az örökké aktív egyensúlyérzeten keresztül; és ha az egyensúly megfelelő, a jobb kar könnyedén működik. Tehát nem szükséges külön időt szánni a különböző jobbkeztechnikai gyakorlatokra.”

A könyv tehát a hangképzést a középpontba állítva foglalkozik tulajdonképpen a hegedülés meghatározó alapjaival. Noha ezt a művet a szakkönyvek közé kell sorolni, Havas Kató stílusa egy cseppet sem száraz, csak tényekre szorítkozó. Nem kell tartanunk hát attól, hogy vért izzadva, lassan, minden mondatot megrágvva tudjuk csak olvasni és megérteni. *A hegedűjáték új megközelítése* hihetetlenül olvasmányos, az íróny gyakran fűszerezi leírását humorral és iróniával. Ebből – és természetesen mondandójából – adódóan nem csak tanároknak, illetve leendő tanároknak ajánlanám ezt a könyvet, hanem minden hegedűsnek legyen kezdő vagy haladó, fiatal vagy az érettebb korosztály képviselője.

Simkó-Várnagy Judit
(a könyv fordítója)

vagy több dologra koncentráljon egyszerre. Aztán, ha ezt az egy tudatos izomműveletet helyesen fejlesztjük ki, olyan mértékben lesz képes átadni és kontrollálni a játékos zenei és művészi impulzusait, hogy minden mechanikai probléma eltűnik, és nem marad más hátra, minthogy szabadon engedje fantáziájának áramlását.” Ez tehát Havas Kató hegedüléstechnikai hitvallása.

A fent említett egyensúlyérzeten keresztül mutatja be mind a bal kéz, mind a jobb kéz működését. Kitér különböző

Havas Kató: *A hegedűjáték új megközelítése*, valamint a *Lámpaláz* című műve megrendelhető Czettner Veránál.

Cím: Budapest 1221 Korompai u. 15

Tel.: 06 20 4148330

Email: kamstud@freemail.hu